

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep.

0030 Oslo

Innspill til ny fireårig avtale mellom Klima- og miljødepartementet og ENOVA

Siden referanseåret 1990 har Norge redusert sine utslipp med drøye 5 prosent. Det betyr at vi i løpet av snau 6 år må kutte utslippene med 50 prosent. Det forutsetter et enormt temposkifte. Som et av våre viktigste klimavirkemidler må Enova ha et mandat med ambisiøse og realistiske mål om utslippsreduksjoner og karbonfangst. Enova bør ta en ledende rolle i å øke og legge til rette for det nødvendige temposkifte.

Norsk Biokullnettverk har fire konkrete innspill til Enovas styringsavtale for perioden 2025-2029, en periode som vil være avgjørende for å nå nasjonale og internasjonale klimamål:

1. Enova bør fremme sirkulær økonomi
2. Skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktige utslipp bør fjernes
3. Enova bør ha et høyere ambisjonsnivå for utslippsreduksjoner og karbonfangst
4. Enova bør ha et mandat med tilstrekkelig fleksibilitet for å sikre prosjektrealisering og risikoavlastning

Enova bør ha et mandat med ambisiøse målindikatorer og med nok fleksibilitet til å sikre prosjektrealisering og risikoavlastning for prosjekter med betydelig klima- og samfunnsnytte på kort og lang sikt, uavhengig av kvoteplikt og teknologimodenhet.

Bakgrunn

1. Enova bør fremme sirkulær økonomi

Det er bred enighet om behovet for en helhetlig grønn omstilling. En omstilling som er svært energi- og ressurseffektiv, og som vil forutsette tilgang på enorme mengder fornybar energi, metaller og mineraler. For at en slik ressursintensiv omstilling skal passe inn i lavutslippssamfunnet er vi nødt til å tenke nytt rundt utnyttelse og videreføring av materialer og ressurser som allerede er i omløp. En forutsetning for å lykkes er å dreie økonomien fra en lineær til en sektorovergripende sirkulær retning. Samtidig er det viktig at uønskede forurensinger og miljøgifter blir permanent og sikkert fjernet fra kretsløpet.

Regjeringen har ambisiøse mål om en helhetlig og sirkulær samfunnsomstilling. Enovas mandat bør gjenspeile regjeringens ambisjoner og bidra til økt materialgjenvinning, verdiskapning, ombruk og utnyttelse av ressurser som allerede er i kretsløp.

Enova bør stimulere til overgangen til en sirkulær økonomi og sikre en ressurseffektiv omstilling som krever tilgang til betydelige mengder energi og ressurser (eks. metaller og mineraler).

2. Skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktige utslipp bør fjernes

Norge har stor og viktig industri som bidrar til verdiskapning, sysselsetting og produksjon av råvarer vi er avhengig av for å gjennomføre en nødvendig omstilling til lavutslippssamfunnet. Industrien er helt avhengig av et framoverlent og forutsigbart

virkemiddelapparat og rammeverk for å kutte utslipp og binde karbon uten å hemme global konkurransekraft.

Enova er vårt viktigste klimapolitiske virkemiddel for denne omstillingen. Industrien er helt avhengig av risikoavlastning for å få til en omstilling som innebærer effektivisering, omlegging, etablering av nye verdikjeder og teknologiinnovasjon. Det er et stort urealisert potensial knyttet til å redusere utslipp og binde karbon fra norsk industri. Enovas mandat må ha en viss fleksibilitet for å kunne støtte prosjekter med en betydelig klimaeffekt, uavhengig av om klimagevinsten skjer i kvotepliktig- eller ikke-kvotepliktig sektor, og om tiltaket/teknologien er moden eller banebrytende.

På veien til lavutslippssamfunnet må **alle** utslipp kuttes og/eller fjernes. Dette gjelder utslipp fra både kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Det er ikke hensiktsmessig å skille mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp når Enova skal vurdere et prosjekts klima- og nytteeffekt.

Det bør ikke lenger være et skille mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp, da industrien trenger et proaktivt og forutsigbart virkemiddelapparat for å redusere utslipp og fjerne karbon. Ethvert tonn CO₂ redusert eller fjernet teller.

3. Enova må ha et høyere ambisjonsnivå for utslippsreduksjoner og karbonfangst

Som vårt viktigste klimavirkemiddel er det viktig at Enova er med på å sette presedens og tempo for samfunnsomstillingen. I den inneværende 4-årsperioden er Enovas målindikasjon en utslippsreduksjon innenfor ikke-kvotepliktig sektor på 1,3 millioner tonn, eller 0,325 millioner tonn/år. Dette ambisjonsnivået må økes for å gjenspeile behovet for temposkifte i grønn omstilling.

Norsk Biokullnettverk mener at Enovas målindikasjon for utslippsreduksjon og karbonfangst bør økes til minst 2 millioner tonn CO₂-ekv. årlig, eller 8 millioner tonn over en 4-års periode. Videre bør minst 3 millioner tonn CO₂-ekv. er knyttet til karbonfjerning og bruk/lagring (CCSU). Denne målindikasjonen er ambisiøs, men realistisk.

Enovas målindikasjon bør økes betydelig for å reflektere behovet for en raskere grønn omstilling.

4. Enova bør ha et mandat med tilstrekkelig fleksibilitet for å sikre prosjektrealisering og risikoavlastning

Norsk industri har i flere tiår jobbet med å redusere sine utslipp, øke energieffektivitet og energiutnyttelsesgrad. De resterende industriutslippene er i stor grad knyttet til *hard-to-abate emissions*, som for eksempel prosessutslipp. Å kutte, eller fange, disse utslippene vil kreve store investeringer i oppgradering, utvikling og omlegging av eksisterende verdikjeder og infrastruktur. Det er viktig at Enova som klimavirkemiddel kan bistå med risikoavlastning i slike store industriinvesteringer. Uavhengig av om det er snakk om moden eller banebrytende teknologiske løsninger.

Industrien har ikke tid til å vente på det neste banebrytende klimateknologiske gjennombruddet. Før en slik teknologi kan implementeres i industriell skala må det gjennom store investeringer og lange utviklingsforløp med pilotering og demonstrasjon. Resultater i form av direkte utslippsreduksjoner og/eller karbonfangst fra slike prosjekter skjer derfor på lang sikt (2050). Enova er en viktig katalysator for pilotering og demonstrasjon av slike banebrytende prosjekter.

Samtidig bør Enova ha et mandat som i større grad muliggjør og utløser investeringer i eksisterende teknologi og modne løsninger som kan gi raske utslippsreduksjoner/karbonfjerning på et kortere sikt (2030). Utslippsreduksjoner og karbonfjerning på kort sikt (2030) er helt nødvendig om vi skal nå målet om å være et lavutslippssamfunn i 2050.

Enovas mandat bør legge til rette for prosjektrealisering på kort og lang sikt, uavhengig av teknologimodenhet. Prosjektets klima- og samfunnsnytte bør være den utløsende faktor.